
BYLAE A: TOESTEMMINGSBRIEF VIR RESPONDENT

Naam van Respondent _____

Datum _____

Hoofnavorser

Me Marié Jansen van Rensburg
 Lotusstraat 10, Arconpark, Vereeniging, 1939
 Posbus 391, Vereeniging, 1930
 083 778 3160
 Optima Kollege, 012 346 1171

INGELIGTE TOESTEMMING

1. **Onderwerp van die studie:** Psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
2. **Doel van die studie:** Die doel van hierdie studie sal wees om die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid na werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege binne die werkplek te ondersoek.
3. **Prosedures:** Daar sal 'n semi-gestruktureerde onderhoud met my gevoer word wat spesifieke vrae sal insluit. Hierdie vrae sal verband hou met die psigososiale aanpassing binne my werkplek. Die navorser sal notas maak terwyl die onderhoud gevoer word. Die onderhoud sal op band opgeneem word en getranskribeer word deur persone besig met werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege, vir verdere ontleding. Daar sal ook 'n onderhoud met een van my supervisors en een van my kollegas gevoer word, rakende die psigososiale aanpassing binne die werkplek. Die onderhoud sal ongeveer een tot twee uur duur. Verder sal die onderhoud gevoer word op 'n tydstop wat vir my gemaklik en aanvaarbaar is. Die onderhoud sal geen nadele vir my werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
4. **Risiko's en moontlike ongemak:** Daar is geen bekende mediese risiko's of ongemaklikhede rakende hierdie studie nie. Ek is bewus van die feit dat ek wel moeg kan word tydens die onderhoud. Die onderhoud sal geen nadele vir my werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
5. **Voordele:** Ek verstaan dat daar geen direkte voordeel vir my in hierdie projek is nie. Tog sal die resultate in die toekoms 'n bydrae kan lewer in die begrip van die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
6. **Regte van Respondent:** Ek mag ter enige tyd my deelname aan die projek staak.
7. **Vertroulikheid:** 'n Bandopname sal van die onderhoud gemaak word ten einde presies weer te gee wat ek tydens die onderhoud gesê het. Die opname sal slegs deur die navorser geluister word, sowel as die persoon by Optima Kollege wat die transkribering sal doen. Aangesien ek van die begin van die onderhoud 'n skuilnaam mag gebruik, sal my identiteit sover moontlik beskerm word. Die resultate van die studie mag in wetenskaplike tydskrifte gepubliseer of op professionele konferensies aangebied word, maar my identiteit sal nie bekend gemaak word nie, tensy versoek deur die wet.
8. **Indien ek enige vrae of bekommernisse het, kan ek die volgende nommer enige tyd van die dag of nag skakel: 083 778 3160**

Ek verstaan my regte as 'n navorsingsrespondent en ek verleen vrywillig toestemming tot deelname aan hierdie studie. Ek verstaan waaroor die studie gaan en hoe en waarom dit gedoen word. Ek sal 'n getekende kopie van hierdie toestemmingsvorm ontvang.

_____
Handtekening van Respondent_____
Datum_____
Handtekening van Navorser

BYLAE B: TOESTEMMINGSBRIEF VIR KOLLEGA

Naam van Respondent _____

Datum _____

Hoofnavorser

Me Marié Jansen van Rensburg
 Lotusstraat 10, Arconpark, Vereeniging, 1939
 Posbus 391, Vereeniging, 1930
 083 778 3160
 Optima Kollege, 012 346 1171

INGELIGTE TOESTEMMING

1. **Onderwerp van die studie:** Psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
2. **Doel van die studie:** Die doel van hierdie studie sal wees om die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid na werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege binne die werkplek te ondersoek.
3. **Prosedures:** Daar sal 'n semi-gestruktureerde onderhoud met my gevoer word wat spesifieke vrae sal insluit. Hierdie vrae sal verband hou met die psigososiale aanpassing van 'n persoon met gesiggestremdheid binne die werkplek. Die navorser sal notas maak terwyl die onderhoud gevoer word. Die onderhoud sal op band opgeneem word en getranskribeer word deur persone besig met werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege, vir verdere ontleding. Die onderhoud sal ongeveer een uur duur. Verder sal die onderhoud gevoer word op 'n tydstip wat vir my gemaklik en aanvaarbaar is. Die onderhoud sal geen nadele vir my werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
4. **Risiko's en moontlike ongemak:** Daar is geen bekende mediese risiko's of ongemaklikhede rakende hierdie studie nie. Ek is bewus van die feit dat ek wel moeg kan word tydens die onderhoud. Die onderhoud sal geen nadele vir my werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
5. **Voordele:** Ek verstaan dat daar geen direkte voordeel vir my in hierdie projek is nie. Tog sal die resultate in die toekoms 'n bydrae kan lewer in die begrip van die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
6. **Regte van Respondent:** Ek mag ter enige tyd my deelname aan die projek staak.
7. **Vertroulikheid:** 'n Bandopname sal van die onderhoud gemaak word ten einde presies weer te gee wat ek tydens die onderhoud gesê het. Die opname sal slegs deur die navorser geluister word, sowel as die persoon by Optima Kollege wat die transkribering sal doen. Aangesien ek van die begin van die onderhoud 'n skuilnaam mag gebruik, sal my identiteit sover moontlik beskerm word. Die resultate van die studie mag in wetenskaplike tydskrifte gepubliseer of op professionele konferensies aangebied word, maar my identiteit sal nie bekend gemaak word nie, tensy versoek deur die wet.
8. **Indien ek enige vrae of bekommernisse het, kan ek die volgende nommer enige tyd van die dag of nag skakel: 083 778 3160**

Ek verstaan my regte as 'n navorsingsrespondent en ek verleen vrywillig toestemming tot deelname aan hierdie studie. Ek verstaan waaroor die studie gaan en hoe en waarom dit gedoen word. Ek sal 'n getekende kopié van hierdie toestemmingsvorm ontvang.

_____
Handtekening van Respondent_____
Datum_____
Handtekening van Navorser

BYLAE C: TOESTEMMINGSBRIEF VIR SUPERVISOR

Naam van Respondent _____

Datum _____

Hoofnavorser

Me Marié Jansen van Rensburg
 Lotusstraat 10, Arconpark, Vereeniging, 1939
 Posbus 391, Vereeniging, 1930
 083 778 3160
 Optima Kollege, 012 346 1171

INGELIGTE TOESTEMMING

1. **Onderwerp van die studie:** Psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
2. **Doel van die studie:** Die doel van hierdie studie sal wees om die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid na werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege binne die werkplek te ondersoek.
3. **Prosedures:** Daar sal 'n semi-gestruktureerde onderhoud met my gevoer word wat spesifieke vrae sal insluit. Hierdie vrae sal verband hou met die psigososiale aanpassing van 'n persoon met gesiggestremdheid binne die werkplek, waarvan ek die supervisor is. Die navorser sal notas maak terwyl die onderhoud gevoer word. Die onderhoud sal op band opgeneem word en getranskribeer word deur persone besig met werksmobiliteitsopleiding by Optima Kollege, vir verdere ontleding. Die onderhoud sal ongeveer een uur duur. Verder sal die onderhoud gevoer word op 'n tydstip wat vir my gemaklik en aanvaarbaar is. Die onderhoud sal geen nadele vir my of die persoon met gesiggestremdheid se werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
4. **Risiko's en moontlike ongemak:** Daar is geen bekende mediese risiko's of ongemaklikhede rakende hierdie studie nie. Ek is bewus van die feit dat ek wel moeg kan word tydens die onderhoud. Die onderhoud sal geen nadele vir my of die persoon met gesiggestremdheid se werk of bevordering inhou nie. Dit is bloot vir navorsingsdoeleindes.
5. **Voordele:** Ek verstaan dat daar geen direkte voordeel vir my in hierdie projek is nie. Tog sal die resultate in die toekoms 'n bydrae kan lewer in die begrip van die psigososiale aanpassing van persone met gesiggestremdheid binne die werkplek.
6. **Regte van Respondent:** Ek mag ter enige tyd my deelname aan die projek staak.
7. **Vertroulikheid:** 'n Bandopname sal van die onderhoud gemaak word ten einde presies weer te gee wat ek tydens die onderhoud gesê het. Die opname sal slegs deur die navorser geluister word, sowel as die persoon by Optima Kollege wat die transkribering sal doen. Aangesien ek van die begin van die onderhoud 'n skuilnaam mag gebruik, sal my identiteit sover moontlik beskerm word. Die resultate van die studie mag in wetenskaplike tydskrifte gepubliseer of op professionele konferensies aangebied word, maar my identiteit sal nie bekend gemaak word nie, tensy versoek deur die wet.
8. **Indien ek enige vrae of bekommernisse het, kan ek die volgende nommer enige tyd van die dag of nag skakel: 083 778 3160**

Ek verstaan my regte as 'n navorsingsrespondent en ek verleen vrywillig toestemming tot deelname aan hierdie studie. Ek verstaan waaroor die studie gaan en hoe en waarom dit gedoen word. Ek sal 'n getekende kopie van hierdie toestemmingsvorm ontvang.

_____
Handtekening van Respondent_____
Datum_____
Handtekening van Navorser

**BYLAE D: SEMIGESTRUKTUREERDE ONDERHOUDSKEDULE VIR
RESPONDENT**

**PERSOON MET GESIGGESTREMDHEID
Deel 1
Biografiese Inligting**

1. Ras
2. Geslag
3. Ouderdom
4. Hoogste opvoedkundige kwalifikasie
5. Mate van gesiggestremdheid – algeheel blind of swaksiende
6. Ouderdom met diagnose van gesiggestremdheid
7. Vorige beroepe of betrekkinge beklee
8. Tydperk in huidige posisie
9. Posbenaming

Deel 2

1. Vertel my meer van die oorsaak van jou gesiggestremdheid.
2. Vertel my hoe jy jou gesiggestremdheid ervaar het, soos die aanpassing in die gesin en binne die werkplek.
3. Vertel my van jou opleiding voor die diagnose van gesiggestremdheid.
4. Vertel my waar jy van Optima Kollege gehoor het.
5. Vertel my hoe jy jou inskakeling by Optima Kollege ervaar het.
6. Vertel my van die aanstelling in jou huidige posisie by die werk.
7. Vertel my van die aanpassing wat jy in jou werk ervaar ten opsigte van jou posisie en take wat jy moet vervul.
8. Vertel my van die aanpassing wat jy met kollegas en supervisors ervaar.
9. Vertel my van die probleme buite die werkplek, soos in die gemeenskap en binne jou huisgesin en vriendekring.
10. Vertel my hoe jou opleiding by Optima Kollege jou toegerus het om die huidige posisie aan te spreek.

**EINDE VAN ONDERHOUD
BAIE DANKIE VIR JOU DEELNAME**

*****

**BYLAE E: SEMIGESTRUKTUREERDE ONDERHOUDSKEDULE VIR
SUPERVISOR**

VAN PERSOON MET GESIGGESTREMDHEID

1. Vertel my meer van meneer/mevrouw .....
2. Vertel my van die aanpassing wat meneer/mevrouw ..... binne die werkplek ervaar.
3. Vertel my hoe jy sy/haar werkverrigting beleef.
4. Vertel my hoe hy/sy deur haar kollegas en ander seniors ervaar word.
5. Vertel my in watter mate sy/haar gesiggestremdheid sy/haar totale aanpassing binne die gemeenskap beïnvloed.
6. In watter mate ervaar jy dat die opleiding wat hy/sy by Optima Kollege ondergaan het, hom/haar in staat stel om beter binne die werkplek aan te pas.

**EINDE VAN ONDERHOUD
BAIE DANKIE VIR JOU DEELNAME**

*****

BYLAE F: SEMIGESTRUKTUREERDE ONDERHOUDSKEDULE VIR KOLLEGA

VAN PERSOON MET GESIGGESTREMDHEID

1. Vertel my meer van meneer/mevrou .....
2. Vertel my van die aanpassing wat meneer/mevrou ..... binne die werkplek ervaar.
3. Vertel my hoe jy sy/haar werkverrigting beleef.
4. Vertel my hoe hy/sy deur haar ander kollegas ervaar word.
5. Vertel my in watter mate sy/haar gesiggestremdheid sy/haar totale aanpassing binne die gemeenskap beïnvloed.
6. In watter mate ervaar jy dat die opleiding wat hy/sy by Optima Kollege ondergaan het, hom/haar in staat stel om beter binne die werkplek aan te pas.

**EINDE VAN ONDERHOUD
BAIE DANKIE VIR JOU DEELNAME**

*****

BYLAE G: VERSOEK TOT TOESTEMMING

Marié Jansen van Rensburg

Lotusstraat 10
Arconpark
Vereeniging
1930

Posbus 391
Vereeniging
1930

016 428 2086 (T)
016 428 5125 (F)
083 778 3160

ats@webmail.co.za

---

7 Julie 2003

Die Uitvoerende Direkteur
Suid-Afrikaanse Nasionale Raad vir Blindes
Posbus 11149
Hatfield
0028

Vir Aandag: Dr Henoeh Schoeman

Geagte dr Henoeh

Graag versoek ek hiermee die toestemming van Optima Sentrum en u by name, vir die onderneming van die voorgenome studie soos ooreengekom met die samesprekings op 5 Maart 2003 tussen al die belanghebbendes van Universiteite van Pretoria en Maastricht.

Die Navorsingsonderwerp is:

AANPASSING VAN DIE PERSOON MET GESIGGESTREMDHEID BINNE DIE WERKPLEK: 'N MAATSKAPLIKEWERKERSPEKTIEF

U is welkom om my te kontak indien enige vrae bestaan.

Marié Jansen van Rensburg
083-778-3160

BYLAE H: TOESTEMMING VERLEEN DEUR OPTIMA KOLLEGE

a bridge to new beginnings

22 Julie 2003

Mev Marié Jansen van Rensburg
Posbus 391
Vereeniging, 1930

Geagte Mev Jansen van Rensburg

**NAVORSING: AANPASSING VAN DIE PERSOON MET
GESIGGESTREMDHEID BINNE DIE WERKPLEK –
'N MAATSKAPLIKE WERK-PERSPEKTIEF**

Die Suid-Afrikaanse Nasionale Raad vir Blindes (SANRB) het kennis geneem van u voorgenome Meesters graad studie aan die Universiteit van Pretoria, en wil hiermee bevestig dat, na ons mening, bogenoemde onderwerp uiters relevant tot die behoefte in die veld is.

Die SANRB sal u daarom so ver moontlik moreel en logisties ondersteun en sien uit na u bevindings en aanbevelings na die voltooiing van die studie.

Ons het verder kennis geneem van die feit dat die studie in medewerking met die Universiteit van Maastricht in Nederland onderneem word. Die internasionale perspektief behoort beslis by te dra tot die waarde van die studie.

U word sukses toegewens.

Die uwe

William Rowland
UITVOERENDE DIREKTEUR

✉ P O Box 11149, Hatfield 0028, Pretoria, South Africa ☎ +27 12 346-1171 e-mail optima@sancb.org.za
514 White Street, Baileys Muckleneuk, Pretoria ☎ +27 12 346-1149 www.sancb.org.za

NPO 001-422

BYLAE I: VERSOEK TOT TOESTEMMING

Marié Jansen van Rensburg

Lotusstraat 10
Arconpark
Vereeniging
1930

Posbus 391
Vereeniging
1930

016 428 2086 (T)
016 428 5125 (F)
083 778 3160

ats@webmail.co.za

---

12 August 2005

Dr Henoeh Schoeman
SA National Council for the Blind
PO Box 11149
Hatfield
0028

Dr Henoeh Schoeman

REQUEST FOR UTILISING STUDENTS OF OPTIMA COLLEGE

I hereby request the SANCB for utilising recent and former students in the proposed research.

1. SUBJECT

Psychosocial implications within the workplace of visually impaired people: a social work perspective.

2. GOAL OF THE RESEARCH

The goal of the research will be to determine the psychosocial aspects within the workplace of visually impaired people, who underwent mobility training at Optima College.

3. PROCEDURE THAT WILL BE FOLLOWED

Two former students will be needed to test the semi-structured interview schedule, where after the schedule will be altered, if necessary for the pilot test, where five respondents will be needed. Written permission will be granted from the respondents (former students) to co-operate in the proposed research. Written permission will also be granted from the respondents to record the semi-structured interviews, which will be transcribed by recent students of Optima College. These transcribed interviews will be analyzed by the researcher, getting themes and process them.

4. UTILISATION OF OPTIMA COLLEGE

At least seven former students of Optima College will be utilised as respondents in the pilot test for the proposed research, two for testing the semi-structured interview schedule and five for the pilot test. The criteria for the respondents for the pilot test will be as follows:

- five visually impaired persons who underwent work mobility training at Optima College between January 1993 till December 2003;
- both sexes;
- between 20 and 40 years;
- Afrikaans as language;
- Residing in Gauteng, Mpumalanga, North West Province and the Free State;
- One supervisor at the workplace of each of the five visually impaired persons;
- One colleague at the workplace of each of the five visually impaired persons.

The recent students at Optima College will be use to transcribe the taped interviews, as part of their mobility training.

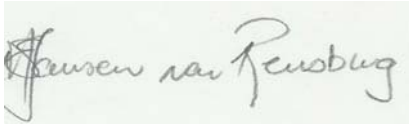
5. AIMS TO BE REACHED

The study aims to reach the following goals:

- to describe visually impairment
- to describe the psychosocial implications within the workplace of visually impaired persons after mobility training at Optima College
- to make recommendations regarding the psychosocial implications within the workplace of visually impaired persons.

Your co-operation will be highly appreciated.

Sincerely yours

A handwritten signature in black ink on a light green background. The signature reads "Jansen van Rensburg" in a cursive script.

Mrs ME JANSEN VAN RENSBURG

BYLAE J: TOESTEMMING VERLEEN DEUR OPTIMA KOLLEGE

30 September 2005

Ms Marié Jansen van Rensburg
PO Box 44
Arconpark
1937

Dear Ms Jansen van Rensburg

**PERMISSION TO INCLUDE BLIND AND PARTIALLY SIGHTED
INDIVIDUALS IN MASTERS STUDY**

Herewith we grant you permission to use the students of Optima College, training division of the SA National Council for the Blind in your research study. We trust that all information about these individuals will be treated confidentially.

We wish you success with this study and we look forward to receive a copy of the MA study and the research that has been done.

Regards,

Madalein Greyling
Vocational Training Coordinator